

Dobrý den,

první půlka měsíce srpna se u nás v organizaci nesla především v duchu Prague Pride 2011, a proto jsme tento zpravodaj zaměřili na shrnutí toho, co se před, během a po festivalu událo v souvislosti s tematikou násilí z nenávisti a také tento prostor využijeme k představení problému nenávistných incidentů na základě sexuální orientace a genderu.

Byli jsme potěšeni, že festival po bezpečnostní stránce proběhl hladce a nikomu se nic závažného nestalo. Naopak jsme byli nemile překvapeni verbálními projevy několika veřejně činných osob, kterým sice Prague Pride může poděkovat za efektivní PR, jež však sehrály významnou roli v podněcování nenávisti a předsudků vůči určité skupině osob.

Současná situace na severu Čech jasně předurčuje, čemu se budeme věnovat v zářijovém čísle našeho zpravodaje.

In IUSTITIA

In IUSTITIA a Prague Pride 2011

In IUSTITIA se zapojila do programu Prague Pride 2011 rozšířením služeb [právní poradny](#) a zavedením non-stop telefonní linky pro návštěvníky festivalu, kteří se setkali s homofobním násilím. Pride z hlediska násilí z nenávisti proběhl klidně. Nedošlo k žádnému fyzickému napadení. Zaznamenali jsme případ ničení majetku a verbálních útoků a urážek.

Tímto bychom rádi **poděkovali Ocafé** za poskytnutí zázemí v jejich kavárně.

Dále jsme se podíleli na organizaci **bezpečnostních opatření** během sobotního průvodu. Násilí z nenávisti se stalo reálnou hrozbou především po publikování určitých výroků veřejně známých osob. Jakkoli bychom tyto výroky nikdy nemohli dát do přímé kauzální souvislosti s konkrétními případy hate crime, spojování průvodu s výrazy jako „deviant“ a „destrukce společnosti“ vytvořilo společenské klima otevřenější homofobním projevům.

Z programu Prague Pride bychom rádi vyzdvihli čtvrtletní **mezinárodní seminář** „Násilí z nenávisti motivované sexuální orientací a genderovou identitou“. Všichni zúčastnění měli možnost se seznámit se zkušenostmi zahraničních hostů. Především poslední řečník Goran Stanton z městské policie ve Stockholmu vnesl do debaty svěží vítr, když popsal fungování švédské jednotky pro boj s násilím z nenávisti. Přítomným kladl na srdce, jak důležitou roli v působení policie hraje vzdělávání jejich příslušníků v otázkách násilí z nenávisti a aktivní zjišťování nenávistného motivu u jednotlivých případů. Jeden z bodů jeho prezentace proto zněl: „Nebojte se ptát!“

Za In IUSTITIA na semináři vystoupila Klára Kalibová. Upozornila na fakt, že se nesbírají data o homofobních incidentech, díky čemuž je skutečný rozsah tohoto problému neznámý a podceňovaný.

Děkujeme všem dobrovolníkům a dobrovolnicím za pomoc a spolupráci během Prague Pride 2011!

Přinášíme [článek Contemporary Anti-LGBT Violence in Central and Eastern Europe](#) (2011) od Miroslava Mareše a Kláry Kalibové (Masarykova univerzita v Brně), který zazněl na konferenci European Consortium for Political Research 25. srpna v Rejkjavíku.

V současné době pracujeme na **Zprávě o bezpečnosti** v souvislosti s Pražskou Pride. Článek bude zveřejněn během příštího měsíce. Pokud víte o nějakém nenávistném incidentu spojeném s festivalem, dejte nám o něm vědět! Děkujeme!

Slovník pojmů

ILGA - Europe, zastřešující nezisková organizace prosazující rovnost a lidská práva pro LGBTI osoby, na svých stránkách zveřejnila slovník [pojmů](#) užívaných v souvislosti s tematikou LGBTI. Doporučujeme k nahlédnutí a zveřejňujeme několik výrazů, jež umožňují porozumět, kam některé komentátory Prague Pride zařadit.

HATE SPEECH - veřejná vyjádření, která šíří, podceňují, propagují nebo ospravedlňují nenávist, diskriminaci a nepřátelství vůči menšinám - například výroky politických a náboženských vůdců, které se objevují v tištěných médiích či na internetu.

HETERONORMATIVITA - kulturní a společenské praktiky, jež vedou lidi k přesvědčení a chování, které prezentují heterosexuální sexualitu jako jedinou myslitelnou sexualitu. Též nastavuje heterosexuální jako jedinou cestu, jak být "normální" a jak dojít společenského uznání.

HETEROSEXISMUS - vyjádřený nebo naznačovaný názor, že heterosexuální je nadřazená nad jinými sexualitami (nábožensky, morálně, společensky, emočně); předpoklad, že všichni lidé jsou heterosexuální (může být vědomý i nevědomý); přesvědčení, že všichni lidé by měli být heterosexuální. Ve své institucionalizované podobě heterosexismus negativně ovlivňuje LGBTI osoby a heterosexuály, kteří nesouhlasí s tradičními normami maskulinity a femininity.

Latence homofobního násilí

Homofobně motivované nenávistné incidenty **nejso často nikde hlášeny**. A to nejenom na policii, ale ani nikomu blízkému nebo pomáhajícím organizacím.

Důvody k nenahlášení

- napadený/á nepovažuje incident za dostatečně závažný
- napadený/a si nemyslí, že by mu policie mohla či chtěla pomoci
- incident se stává moc často a není možné ho neustále hlásit
- napadený/á se obává následných homofobních útoků na jeho/její osobu
- napadený/á nechce odhalit svoji sexuální identitu (tzv. se vyoutovat)
- napadený/á neví, komu by o incidentu řekl/a
- napadený/á má s ohlašování špatnou zkušenost

Stali jste se cílem homofobního útoku?

Chcete se někomu svěřit nebo se poradit?

Zavolejte: 222 984 785

Napište: poradna@in-ius.cz

Vyplňte: [ONLINE](#) formulář

www.poradnajustyna.cz

Násilí z nenávisti motivované sexuální identitou napadeného

Homofobie a transfobie mají různé projevy – od negativních pocitů přes opovržení, předsudky po verbální a fyzickou agresi či iracionální strach. Jejich cíl je vždy společný – jsou namířeny proti určitému chování, identitám lidí, vztahům a skupinám osob, které se neprojeví jako heterosexuální.

Homofobní postoje a chování namířené proti lesbám, gayům, bisexuálům, transgender a queer osobám (LGBTQ) jsou živnou půdou pro různé formy násilí. Výzkumy provedené v minulých deseti letech v České republice (Pechová, 2008) i v zahraničí (Velká Británie, Polsko) ukázaly, že s homofobně motivovanými nenávistnými incidenty **má zkušenost velký počet příslušníků LGBTQ komunity**. Podle výzkumu Olgy Pechové z roku 2008 14% gayů bylo fyzicky napadeno z důvodu své sexuální orientace. Tyto incidenty nejsou ojedinělé (velká část postižených lidí zažila opakované útoky) a zahrnují jak fyzické násilí, tak verbální agresi či ničení majetku.

Pachatelem mohou být jednotlivci i skupiny. Většina útoků je vedena neznámými osobami. Na rozdíl od jiných skupin vystavených násilí z nenávisti (etnické, náboženské komunity) se útočníky v homofobně motivovaných incidentech stávají i osoby blízké – rodinní příslušníci, kolegové, spolužáci, sousedi.

Důsledky homofobních incidentů mají samozřejmě vliv na psychický a fyzický stav napadených, jejich rodin, známých a přátel. Neustále přítomná obava z potenciálního napadení může vést k tomu, že LGBT osoby mění své chování tak, aby případného pachatele neprovokovaly (neprojevují náklonnost ke svým partnerům na veřejnosti, mění styl oblékání, vyhýbají se určitým lokalitám nebo místům spojeným s gay komunitou).

Zajímavé projekty:

Redway Mag je časopis určený žákům II. stupně základních škol, studentům osmiletých gymnázií, studentům středních škol, nápravných zařízení a knihovnám.

Od září 2011 bude Redway Mag ve spolupráci s In IUSTITIA v každém čísle informovat o násilí z nenávisti. První číslo bude věnováno homofobně motivovaným nenávistným incidentům. Vedle krátkých výpovědí osob, jež se s nenávistným incidentem setkaly, se čtenáři seznámí i s názory odborníků, známých osob a mládeže na dané téma. Časopis je možné prolistovat i online.

Nakoukněte!

V rámci projektu **EQUAL - JUS** byly v tomto roce vydány nové [publikace a tutorialy](#) pro právníky i osoby z řad veřejnosti seznamující s právy LGBT osob v evropském kontextu.

V současné době se rozjíždí česká verze mezinárodního projektu **Holla Back "Ozvi se!"** sbírající a publikující případy sexuální obtěžování ve veřejném prostoru.

"Ozvi se! jsme rozběhli, protože pouliční harasment je jedna z rychle se šířících forem násilí založeného na pohlaví a zároveň jedna z forem, proti které existuje nejméně legislativních úkonů ... Ozvi se! vytváří iniciativu davu, která si klade za cíl ukončit pouliční harasment."

Zapojit se můžete sdílením svého příběhu, ale také jako dobrovolníci. HollaBack! Czech hledá výpomoc z překladem textů z anglického do českého jazyka. Zajímá-li Vás tento projekt, napište na czech@ihollaback.org.

Slovník pojmů - pokračování

HOMOSEXUÁL - osoby se označují za homosexuální na základě jejich genderu a partnera. Pokud mají partnera stejného genderu, kategorizují se jako homosexuální. Doporučuje se používat termíny lesba a gay místo homosexuál. První dva zmíněné termíny se považují za neutrální, zaměřující pozornost na identitu jednotlivce a ne na jeho sexualitu. V posledních řadě slovo homosexuál má pro mnohé patologické konotace.

PRŮVODY HRDOSTI - konají se od červnových bouří roku 1969 v newyorském Stonewallu. LGBTI lidé protestovali v ulicích několik dní proti neustálému obtěžování ze strany policie namířené proti jednotlivcům nebo konkrétním místům. V následujícím roce byla vzpouza připomenuta demonstracemi v několika amerických městech a od té doby se každoročně konají demontsrace proti homofobii/transfobii a za práva LGBTI lidí po celém světě.